

9. 3. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Vláda podpořila zpřísnění trestů za neplacení výživného a schválila etický kodex | Senát schválil odklad výplaty superdávky a jednal o financování obrany | Ústavní novela rozšiřuje pravomoci NKÚ vůči veřejnoprávním médiím | Opakovaná exekuce po zastavení pro bezvýslednost je přípustná | Ústavní soud zakázal „logickou past“ při posuzování svéprávnosti | Unie státních zástupců odmítla návrh ministra Tejce na zřízení inspekce | Krajský soud potvrdil nepřipustnost tělesných trestů dětí i před novelou 2026 | Právní věty trestního kolegia Nejvyššího soudu k adheznímu řízení | ČAK jednala o zastoupení zranitelných osob před Evropským soudem pro lidská práva

Sněmovna nevydala Babiše a Okamuru k trestnímu stíhání

Na mimořádné 11. schůzi Poslanecké sněmovny dne 5. března poslanci hlasy koaliční většiny ANO, SPD a Motoristů odmítli vydat premiéra Andreje Babiše k trestnímu stíhání v kauze dotačního podvodu Čapí hnízdo i předsedu Sněmovny Tomia Okamuru v kauze předvolebních plakátů SPD. V obou případech hlasovalo 104 ze 186 přítomných poslanců pro nevydání, opozice s 81–82 hlasy neuspěla ani s návrhem Pirátů na tajné hlasování. Debata trvala přibližně deset hodin. Opozice označila výsledek za vznik „koalice imunity“ a porušení principů právního státu, předseda ODS Kupka predikoval rozpad vládní koalice. Soudní řízení s Babišem zůstane přerušeno po dobu trvání poslaneckého mandátu.

Prezident Pavel ostře kritizoval vládní politiku v projevu před Sněmovnou

V úterý 3. března poprvé v tomto volebním období vystoupil prezident Petr Pavel na zahájení 10. schůze Poslanecké sněmovny. V projevu ostře kritizoval stagnaci výdajů na obranu a prohlásil, že „není jediný ospravedlnitelný důvod, aby výdaje na obranu stagnovaly“. Vyzval zákonodárce k hledání shody v klíčových otázkách bezpečnosti, vzdělávání, zdravotní péče a energetické bezpečnosti. Pavel rovněž odmítl vládní záměr zrušit služební zákon a omezit podporu neziskového sektoru a apeloval na přijetí krizové legislativy odpovídající bezpečnostní realitě 21. století.

Vláda podpořila zpřísnění trestů za neplacení výživného a schválila etický kodex

Vláda Andreje Babiše na zasedání 2. března podpořila koaliční poslanecký návrh novely trestního zákoníku, který vrací postih úmyslného neplacení alimentů přesahujícího čtyři měsíce, s trestem až jeden rok vězení. Od ledna 2026 byly po velké novele trestního práva trestné pouze případy neplacení vystavující vyživovaného nebezpečí nouze, což vláda považuje za nedostatečné. Kabinet rovněž schválil Etický kodex vlády inspirovaný kodexy západoevropských vlád a Evropské komise, stanovující pravidla pro předcházení střetům zájmů členů vlády. Vláda se dále zabývala aktuální situací na Blízkém východě a zajištěním repatriace přibližně 6 400 českých občanů registrovaných v systému Drozd.

Státní rozpočet na rok 2026 prochází druhým čtením s deficitem 310 miliard korun

V rámci 10. schůze Sněmovny pokračuje projednávání návrhu státního rozpočtu na rok 2026 v druhém čtení. Základní parametry s plánovaným deficitem 310 miliard korun (příjmy 2,118 bilionu, výdaje 2,428 bilionu korun) schválila Sněmovna hlasy koalice již 12. února po jedenáctihodinové debatě. Třetí čtení je naplánováno na 11. března. Národní rozpočtová rada trvá na tom, že rozpočet překračuje zákonem povolený deficit, koalice oponuje, že překročení způsobily nekryté závazky předchozí vlády. Současně Sněmovna v úvodním kole podpořila změnu rozpočtových pravidel zavádějící střednědobé výdajové rámce v souladu s evropskou směrnicí.

Senát schválil odklad výplaty superdávky a jednal o financování obrany

Senát zahájil 4. března svou 21. schůzi a schválil novelu zákona o dávce státní sociální podpory, čímž potvrdil odklad výplaty takzvané superdávky pro stávající příjemce z dubna na červenec či srpen 2026 a odklad změn životního minima z května na říjen 2026. Plénum dále vyslechlo informace vlády o pozicích pro nadcházející zasedání Evropské rady a o výsledcích jednání z prosince 2025. Na programu byl rovněž senátní návrh zákona o volbách do zastupitelstev obcí předložený skupinou senátorů a vládní návrh zákona k postupům diverzifikovaného financování.

Ústavní novela rozšiřuje pravomoci NKÚ vůči veřejnoprávním médiím

Na 10. schůzi Sněmovny je zařazena senátní ústavní novela rozšiřující pravomoc Nejvyššího kontrolního úřadu o kontrolu hospodaření České televize a Českého rozhlasu. Návrh odpovídá programovému prohlášení vlády ANO, SPD a Motoristů, která navíc plánuje zrušit televizní a rozhlasový poplatek. Opozice se obává ohrožení nezávislosti veřejnoprávních médií a varuje před politizací kontrolních mechanismů. Na programu schůze jsou rovněž vládní předlohy o správě dat a digitální ekonomice a návrh premiéra Babiše na uzákonění 30. března jako Dne české vlajky.

Ústavní soud zakázal „logickou past“ při posuzování svéprávnosti

Ústavní soud dne 4. března zrušil část verdiktu pražských soudů v případě muže, kterému justice odmítla umožnit návrat k plné svéprávnosti. Soudce zpravodaj Tomáš Langášek konstatoval zásadní vnitřní rozpor: soudy uznaly významný posun v mužově samostatnosti, ale všechny jeho úspěchy přičítaly vlivu opatrovníka. Podle Ústavního soudu se lidé s omezenou svéprávností nesmí ocitnout v situaci, kdy nemohou prokázat zlepšení, protože jejich bezproblémové fungování soudy automaticky považují za důsledek omezení. Věc se vrací Městskému soudu v Praze k novému posouzení. Soud však současně potvrdil omezení pasivního volebního práva stěžovatele.

Nejvyšší soud potvrdil zproštění ženy, která z úleku udeřila policistu

Nejvyšší soud 3. března odmítl dovolání nejvyšší státní zástupkyně Lenky Bradáčové a s konečnou platností potvrdil zprošťující rozsudek ženy, která v roce 2022 instinktivně udeřila policistu při

vstupu do penzionu v Plzni, protože si nebyla jistá, zda jde o skutečné policisty. Bradáčová argumentovala, že adresát výkonu veřejné moci se musí podvolit i bez předchozí identifikace a případný nesouhlas uplatnit následně. Nejvyšší soud tuto argumentaci nepřijal a potvrdil závěr plzeňského okresního soudu, že šlo o instinktivní reakci, nikoliv cílený útok. Rozhodnutí stanovuje důležitý precedent ohledně povinnosti policistů prokázat se před provedením zásahu.

Opakovaná exekuce po zastavení pro bezvyslednost je přípustná

Nejvyšší soud v právní větě schválené občanskoprávním a obchodním kolegiem na únorovém jednání zodpověděl spornou otázku, zda věřitel může znovu navrhnout exekuci, která byla zastavena pro bezvyslednost. Případ se týkal dvacetiletého dluhu ženy ve výši 125 484 korun vůči městské části Brno-Královo Pole. Nejvyšší soud dovodil, že zákon opakovaný návrh nezakazuje, oprávněný však musí složit zálohu a nese riziko neúspěšnosti. Rozhodnutí má zásadní dopad na praxi bezvysledných exekucí zastavovaných po šesti letech podle novely exekučního řádu a je klíčové zejména pro obce a města coby věřitele.

Bitcoinová kauza: část prověřování odložena, dozor přebírá Praha

Vrchní státní zastupitelství v Olomouci začátkem března oznámilo, že policie v únoru 2026 odložila část prověřování okolností vrácení počítačové techniky Tomáši Jiřikovskému s tím, že nejde o trestný čin. Zbývající vyšetřování daru bitcoinů ministerstvu spravedlnosti z března 2025 bylo postoupeno Městskému státnímu zastupitelství v Praze. Kauza má výrazný politický rozměr, dar přijalo ministerstvo za vedení Pavla Blažka z ODS, který poté rezignoval. Paralelně probíhá vazební stíhání jedné osoby pro legalizaci výnosů z trestné činnosti. Vrchní státní zástupce Radim Dragoun se důrazně ohradil proti tvrzením o nátlaku na žalobce.

Unie státních zástupců odmítla návrh ministra Tejce na zřízení inspekce

Unie státních zástupců se 3. března ostře ohradila proti záměru ministra spravedlnosti Jeronýma Tejce vytvořit inspekci vyšetřující trestnou činnost státních zástupců, analogicky k GIBS pro policisty. Prezident Unie Tomáš Foldyna označil úvahu za „nekoncepční a neodpovídající realitě“ a upozornil, že podobný orgán neexistuje nikde v Evropě. Záměr přímo souvisí s bitcoinovou kauzou a pochybnostmi o postupu některých žalobců. Ministerstvo spravedlnosti zatím nepředložilo konkrétní legislativní návrh.

Nejvyšší správní soud potvrdil pokutu hnutí Přísaha za chyby v účetnictví

Nejvyšší správní soud 4. března definitivně potvrdil hnutí Přísaha pokutu 35 000 korun za neuvedení dat narození některých dárců v rámci kampaně pro evropské volby.

Hnutí neuspělo s obhajobou, že šlo o „anonymní bannery“ na plotech, u kterých nelze identifikovat dárce. Soud konstatoval, že hnutí mělo dostatek času kontaktovat dárce a situaci vyjasnit. Rozhodnutí spadá do kontextu přísnějšího dohledu nad transparentností financování politických stran a hnutí v České republice.

Krajský soud potvrdil nepřipustnost tělesných trestů dětí i před novelou 2026

Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl 4. března žalobu otce, který dostal napomenutí za facky čtrnáctiletému synovi s Aspergerovým syndromem. Syn vulgárně urážel nevlastní matku ve vysokém stupni těhotenství. Soud konstatoval, že i přes výslovný zákaz tělesných trestů zavedený novelou občanského zákoníku od 1. ledna 2026 platí, že tělesné tresty „byly nepřipustné absolutně a bezvýjimečně“ i podle předchozí právní úpravy. Novelizovaná úprava podle soudu pouze usnadňuje interpretaci pojmu „nepřiměřený výchovný prostředek“.

Právní věty trestního kolegia Nejvyššího soudu k adheznímu řízení

Trestní kolegium Nejvyššího soudu schválilo na zasedání 25. února nové právní věty rozhodnutí publikované 27. února. Klíčová právní věta se týká adhezního řízení u trestného činu poškození finančních zájmů EU, kde soud dovodil povinnost rozhodnout o náhradě škody z neoprávněně vyplacené dotace, aniž by zasahoval do pravomoci finančních úřadů. Další schválená právní věta se vztahuje k trestnému činu ohrožování výchovy dítěte. Obě právní věty mají přímý dopad na rozhodovací praxi nižších soudů.

ČAK jednala o zastoupení zranitelných osob před Evropským soudem pro lidská práva

Předsedkyně České advokátní komory Monika Novotná jednala 4. března s vládním zmocněncem pro zastupování ČR před ESLP Petrem Konůpkou o připravované novelizaci jednacího řádu Štrasburského soudu. Novela počítá s možností jmenování nezávislého zástupce zranitelné osoby, tedy dítěte nebo osoby s mentálním postižením, pokud zákonný zástupce nemůže, nechce nebo je ve střetu zájmů. Klíčovou otázkou je, kdo ponese odpovědnost za zajištění a financování takového zastoupení, přičemž ČAK deklarovala připravenost spolupracovat na řešení.

Česko hlasovalo jako jediný stát proti zjednodušení ESG reportingu v balíčku Omnibus I

Rada EU 24. února formálně schválila balíček Omnibus I, který zásadně zjednodušuje pravidla směrnic CSRD o vykazování udržitelnosti a CSDDD o náležitě péči v dodavatelských řetězcích. Nově se povinné ESG reportování bude týkat pouze podniků s více než 1 000 zaměstnanci a obratem nad 450 milionů eur, čímž se vyjímá přibližně 80 procent dosud dotčených firem. Česká republika byla paradoxně jediným členským státem, který hlasoval proti tomuto zjednodušení, přestože Babišova vláda deklaruje snižování administrativní zátěže. Směrnice nabývá účinnosti dvacet dní od zveřejnění v Úředním věstníku EU ze dne 26. února.

Evropská komise přijala Industrial Accelerator Act na podporu evropského průmyslu

Evropská komise 4. března oficiálně přijala legislativní návrh Industrial Accelerator Act, který zavádí požadavky na evropský obsah výrobků ve strategických odvětvích jako baterie, ocel a cement. Cílem je zvýšit podíl průmyslu na HDP EU ze současných 14 procent na 20 procent do roku 2035 a snížit

závislost na čínských dodavatelích. Pro Česko je návrh obzvláště relevantní v kontextu otevření nové haly Škoda Auto na bateriové systémy v Mladé Boleslavi a silné exportní pozice ČR v oblasti tepelných čerpadel a izolačních materiálů. Návrh byl opakovaně odkládán kvůli sporům o rozsah pravidla „made in EU“.

Národní plán obnovy vstupuje do kritické závěrečné fáze čerpání

Národní plán obnovy má zbývajících 29 procent milníků a cílů (90 z 307), které musí Česko splnit nejpozději do srpna 2026. Do konce roku 2025 ČR obdržela přibližně 6,1 miliardy eur ze celkové alokace 8,7 miliardy eur. Evropská komise schválila v únoru pátou žádost o platbu ve výši 614 milionů eur, současně však zadržuje více než 6 miliard korun za nesplněné milníky, zejména v oblasti zákona o dlouhodobé péči a LEX OZE III. Česká strana intenzivně vyjednává s Komisí o úpravě milníků, které nebude možné do konce srpna splnit, včetně problematické digitalizace stavebního řízení.

Blíží se transpozice směrnice o transparentnosti odměňování s termínem červen 2026

Česko musí nejpozději do 7. června 2026 transponovat směrnicí EU 2023/970 o transparentnosti odměňování zaměřenou na snížení rozdílů v odměňování žen a mužů. Ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje návrh, ale legislativa dosud nebyla předložena Sněmovně. Částečná implementace proběhla v rámci flexinovely zákoníku práce platné od července 2025 formou zákazu mlčenlivosti o mzdě. Firmy s více než 250 zaměstnanci budou muset ročně reportovat o odměňování podle pohlaví a Hospodářská komora ČR žádá odklad účinnosti.

Vláda odmítá transponovat systém emisních povolenek ETS 2 do českého práva

Vláda Andreje Babiše formálně odmítla transponovat systém emisních povolenek ETS 2 pro dopravu a vytápění do českého právního řádu. Na neformálním summitu EU v Alden Biesen Babiš opakovaně prosazoval revizi systému ETS 1 jako „jediné rychlé řešení“ pro konkurenceschopnost, přičemž poukazoval na cenu povolenek 85 eur oproti predikci Komise 26,50 eur. Českou pozici podporují Itálie, Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko a Maďarsko. Na burze v Lipsku cena ETS 2 futures přesáhla v březnu 2026 hranici 70 eur, výrazně nad zamýšleným stropem 45 eur, což posiluje argumenty odpůrců systému.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro](#)

aerolinky ze třetích zemí

- Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas
- Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku
- TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025
- Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?
- Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu
- Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu
- Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?